

Historia

Historia Biblioteki

Za datę powstania biblioteki przyjmuje się rok 1947. Jej powołanie i rejestracja nastąpiły wiele lat później. Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Fabiankach w powiecie wrocławskim powołało Gromadzką Bibliotekę Publiczną w Fabiankach, którą zarejestrowano pod nr 22 w dniu 17 września 1958 roku. Na Karcie Rejestracji Biblioteki podpisy złożyli: Władysław Wesołowski - przedstawiciel Prezydium GRN w Fabiankach oraz L. Gorzelańczyk - kierownik Oddziału Kultury Prezydium Powiatowej Rady Narodowej we Wrocławku.

Zarządzającą Biblioteką w tym okresie była Henryka Gołębowska, po zamążpójściu Pieczkowska. Zbiory biblioteczne w dniu rejestracji liczyły sobie ogółem 3138 woluminów, a zapisanych było 285 czytelników. Lokal w budynku gminnym liczył sobie 17 m², był bardzo skromnie wyposażony i niedograny. W 1960 roku bibliotekarka napisała: „Obecny stan księgozbioru Biblioteki nie zaspokaja potrzeb mieszkańców naszej gromady, w dalszym ciągu brak książek dla starszej młodzieży oraz nowości”. W roku 1967 Henryka Pieczkowska została wyróżniona Dyplomem przyznany przez Prezydium WRN- Wydział Kultury za upowszechnianie książki i czytelnictwa w gminie.

W 1968 roku Biblioteka otrzymała większy lokal o powierzchni 22 m², a w roku 1972 drugie pomieszczenie, w sumie liczyła sobie 37 m². W 1972 roku nazwę Biblioteki zmieniono na Gminną Bibliotekę Publiczną.

Henryka Pieczkowska była kierownikiem do 1975 roku. W czasie jej działalności rozwinęła się sieć biblioteczna naszej gminy - powstały dwie filie oraz punkty biblioteczne.

W 1958 roku utworzona została Filia w Nasiegniewie. Niestety od samego początku pozbawiona była samodzielnego lokalu. Księgozbiór znajdował się w sześciu szafach ustawionych na korytarzu Szkoły Podstawowej w Nasiegniewie. W tak trudnych warunkach nieatrakcyjnych dla dzieci i utrudniających dostęp czytelnikom dorosłym filia trwała przez wiele lat. Książki udostępniała nauczycielka Zofia Laskowska, zatrudniona w ramach ryczałtu. Na początku lat dziewięćdziesiątych księgozbiór został przeniesiony do innego budynku, Niestety o niedogodnym dla czytelników usytuowaniu i o bardzo małej powierzchni 10 m². Kolejnymi bibliotekarkami były Marlena Krajewska, a w ostatnich latach Maria J. Robaczewska. W roku 1996 decyzją władz samorządowych filia uległa likwidacji, a księgozbiór przekazany do SP w Nasiegniewie i połączony ze szkolnym.

Filia w Szpetalu Górnym utworzona została w roku 1961 i mieściła się w początkowych latach w agronomówce gminnej. Była czynna trzy razy w tygodniu w godzinach popołudniowych. Była niedograna. W 1982 roku została przeniesiona do budynku GOK w Szpitalu Górnym, zajmując pomieszczenie o powierzchni 25 m². Na przestrzeni lat bibliotekarzami byli: M. Wojciechowska, Zbigniew Krzeszewski, Stanisława Prajwoska, Anna Literska, Lidia Kamzelewska, Ewa Nestorowicz, Marlena Krajewska i Maria J. Robaczewska. Podobnie jak Filia w Nasiegniewie, Filia w Szpetalu Górnym została w 1996 roku rozwiązana, księgozbiór został przekazany do szkół podstawowych i innych instytucji naszej gminy. Na koniec roku 1996 filie zanotowały: 208 czytelników i 5168 wypożyczeń w Szpetalu Górnym, 151 czytelników i 3223 wypożyczeń w Nasiegniewie.

Z początkiem roku 1976 Bibliotekę w Fabiankach przejęła Krystyna Mańkowska, po zamążpójściu Kwiatkowska. Od marca 1980 roku nastąpiła zmiana kadrowa - kierownikiem biblioteki została Maria M. Literska, później Drzewiecka. W maju 1982 roku odeszła na urlop macierzyński i wychowawczy. W czerwcu tegoż roku została zatrudniona na czas określony Maria J. Robaczewska.

W lutym 1985 roku w pomieszczeniach biblioteki rozpoczęto remont kapitalny, który trwał do lutego następnego roku. W tym czasie biblioteka miała siedzibę w Urzędzie Gminy w Fabiankach. Po remoncie uległy poprawie warunki lokalowe, powierzchnia zwiększyła się do 60 m². Jednak w dalszym ciągu odczuwalny był brak odpowiedniego ogrzewania. Od 15 marca 1986 roku, po urlopie wychowawczym wróciła M.M. Drzewiecka i w tym samym czasie został przyznany bibliotece drugi etat bibliotekarza dla M. J. Robaczewskiej. Wydłużony został czas pracy biblioteki, czynna była w każdą sobotę, co przyniosło wzrost liczby czytelników i wypożyczeń. Systematycznie prowadzone były również różnorodne formy pracy kulturalno - oświatowej z dziećmi. Odbywały się zajęcia przysposobienia czytelniczego, lekcje biblioteczne, wycieczki klas młodszych. Dla maluchów cyklicznie organizowane były wieczory bajek i baśni oraz konkursy plastyczne.

23 maja 1986 roku gościł w bibliotece fabiańskiej Edmund Niziurski, autor książek przygodowych dla młodzieży. Pisarz przybył w towarzystwie instruktora WBP we Włocławku Grażyny Karwe. Oczekiwany był przez swoich czytelników, uczniów Szkoły Podstawowej w Fabiankach. Pisarz bardzo interesująco opowiedział młodzieży o swym twórczym życiu, a uczestnicy spotkania zapoznali się z dorobkiem pisarskim gościa. Po spotkaniu z pisarzem wzrosło zainteresowanie jego książkami.

W czerwcu 1987 roku odbyło się spotkanie z redaktorem czasopisma „Płomyczek” Marią Czernik, w którym uczestniczyła klasa IV Szkoły Podstawowej w Fabiankach.

W tym samym roku biblioteka brała udział w konkursie literatury młodzieżowej organizowanym przez WBP we Włocławku. W październiku w bibliotece gminnej przeprowadzono eliminacje pierwszego etapu wojewódzkiego. Finał odbył się w listopadzie w Bibliotece we Włocławku, na którym nasza czytelniczka zdobyła drugie miejsce. Otrzymała cenne nagrody książkowe.

W listopadzie 1987 roku rozpoczęto prace remontowe w pomieszczeniach biblioteki. Podłączono centralne ogrzewanie, naprawiono oświetlenie jarzeniowe, a następnie wymalowano lokal. Prace te zakończono w styczniu następnego roku.

18 maja 1988 roku w bibliotece odbyło się spotkanie z poetką Jadwigą Jałowiec. Uczestnikami spotkania byli uczniowie I i II klasy SP w Fabiankach. Towarzyszyła im dyrektor szkoły Irena Rudnicka. Poetka opowiedziała dzieciom o swej poetyckiej twórczości, współpracy i publikacjach w czasopiśmie „Płomyczek”, przeczytała niektóre wiersze. Pani Jałowiec potrafiła ciekawie opowiadać, miała bardzo dobry kontakt z młodymi czytelnikami, na co dzień była nauczycielką w SP w Lipnie. Na koniec dzieci wyraziły chęć spotkania z poetką ponownie.

Od stycznia 1991 roku liczba pełnych etatów i bibliotekarzy w naszej gminie została zmniejszona z trzech na dwa. Druga bibliotekarka GBP Maria J. Robaczewska została przeniesiona do obsługi czytelników Filii w Szpetalu Górnym i w Nasiegniewie.

Pod koniec tego samego roku w bibliotece fabiańskiej przeprowadzono remont, zainstalowano urządzenia sanitarne. Od marca 1993 roku adoptowano dodatkowe pomieszczenie, w którym przeprowadzono kapitalny remont; przeniesiono tam księgozbiór dzieci i młodzieży. Biblioteka zyskała 10 m² powierzchni.

W sierpniu 1993 roku w bibliotece odbyła się inwentaryzacja okresowa zbiorów. W pracach tych uczestniczyła instruktorka WBP Henryka Pieczkowska. Jedną z ciekawych imprez tego roku był „Wieczór kolęd i pastorałek”, który uświetniły występy dzieci z SP w Fabiankach pod kierunkiem nauczyciela Marka Drzewieckiego. Zaproszonymi gośćmi byli: dyrektor SP w Fabiankach - Helena Targańska, główna księgowa UG Mirosława Kwiatkowska i wielu czytelników dorosłych - przyjaciół biblioteki. Bożonarodzeniowa dekoracja biblioteki, świąteczny nastrój, świetne występy dzieci pozostały na długo w pamięci gości.

24 października 1994 roku gościł po raz pierwszy w bibliotece Jerzy Pietrkiewicz - poeta, profesor Uniwersytetu Londyńskiego, przybył z wizytą na ziemię dobrzyńską. W spotkaniu uczestniczył przewodniczący Rady Gminy Eugeniusz Komorowski i sekretarz Urzędu Gminy Maria Zielska. Poeta urodził się w Fabiankach, w budynku gdzie mieści się biblioteka. Było wiele wspomnień i wzruszeń. Po wizycie Profesor zaczął korespondować z prowadzącą bibliotekę.

31 października 1995 roku w bibliotece odbył się konkurs czytelniczy po hasłem „Nasze lektury”. Uczestnikami konkursu byli uczniowie VIII klasy SP w Fabiankach wraz z wychowawcą Markiem Drzewieckim. 16 listopada 1995 roku odbył się podobny konkurs czytelniczy. Tym razem wzięła w nim udział klasa VIIb z tej samej szkoły z towarzyszącą polonistką Katarzyną Sławińską. Młodzież aktywnie uczestniczyła w nim, utrwaliła wiedzę o autorach, treść i problematykę lektur.

10 maja 1996 roku Bibliotekę ponownie odwiedziła Jadwiga Jałowiec - poetka z Lipna. W godzinach przedpołudniowych odbyło się spotkanie autorskie w Filii w Szpetalu Górnym przygotowane przez bibliotekarkę Marię J. Robaczewską. Brały w nim udział dzieci klas młodszych z SP w Szpetalu Górnym z nauczycielką Katarzyną Jędrzejewską.

Następnie poetka przyjechała do Fabianek i przeprowadziła dwa spotkania autorskie w bibliotece. W pierwszym

spotkaniu uczestniczyli uczniowie klasy Va i Vlb z nauczycielkami Ewą Matusiak i Grażyną Nawrot. W drugim natomiast, brała udział klasa VIIa i VIIb z nauczycielami - Jadwigą Skotnicką i Markiem Drzewieckim. Jadwiga Jałowiec świetnie prowadząc spotkania zdobyła uznanie i zainteresowanie swą twórczością. Z naręczem kwiatów wróciła do Lipna.

6 września 1996 roku w Sanktuarium Maryjnym w Skępem odbyło się spotkanie przyjaciół - Jerzego Pietrkiewicza i ks. Jana Twardowskiego. Obaj poeci spotkali się w klasztorze z młodzieżą z całej ziemi dobrzyńskiej. Zaproszeni również zostali ośmiokłasci z SP w Fabiankach wraz z bibliotekarką M. M. Drzewiecką, Wójtem Gminy Fabianki Zygmuntem Bałutą. Obecna była Agnieszka Jankowska - początkująca poetka, bibliotekarka z WBP we Włocławku. W tym pięknym sakralnym miejscu spotkanie miało bardzo odświętny charakter. Poeci opowiadali młodzieży o swym ciekawym życiu, czytali swoje wiersze.

W 1998 roku na zaproszenie Wójta Gminy Zygmunta Bałuty prof. Jerzy Pietrkiewicz ponownie odwiedził Fabianki. 5 czerwca dostojny Gość był obecny na uroczystej Sesji Rady Gminy. Tego samego dnia w Bibliotece w Fabiankach odbył się wieczór autorski Profesora. Następnego dnia odbyły się uroczystości nadania Jego imienia Szkole Podstawowej w Fabiankach. Jeszcze w tym samym roku - 13 października Profesor był ponownie na ziemi dobrzyńskiej i odwiedził bibliotekę.

W listopadzie 1999 roku bibliotekę odwiedził prof. Janusz Kryszak i Barbara Czarnecka z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W grudniu tego samego roku wizytę złożyła Jozefa Cichy kierownik Działu Instrukcyjno - Metodycznego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu oraz Bożena Bekasińska instruktor Biblioteki Publicznej we Włocławku.

We wrześniu 2000 roku prof. Jerzy Pietrkiewicz odwiedził bibliotekę i spotkał się z uczniami klasy I ze Szkoły Podstawowej w Fabiankach. Jeszcze w tym samym miesiącu zorganizowano zajęcia edukacji czytelniczej dla dzieci z Prywatnego Przedszkola w Fabiankach i dla uczniów klas III Publicznej Szkoły Podstawowej w Świątkowiznie.

W roku 2000 biblioteka wzięła udział w konkursie czytelniczym „Moje spotkanie z Reymontem” organizowanym przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Toruniu. Finał konkursu odbył się 22 listopada w tej bibliotece. Drugie miejsce zajął Bartosz Drzewiecki - czytelnik Biblioteki w Fabiankach.

W roku 2001 zarejestrowano 612 czytelników. Odnotowano 9764 wypożyczenia książek na zewnątrz biblioteki. Zorganizowano dziewięć wystaw książek. Prowadzone były zajęcia edukacyjne z dziećmi: plastyczne, czytanie i opowiadanie przez bibliotekarkę bajek. W maju i wrześniu przeprowadzono osiem lekcji bibliotecznych dla 153 uczniów, przyjęto dwie wycieczki szkolne dla 35 uczniów.

16 maja 2002 roku w Gminnej Bibliotece Publicznej w Fabiankach odbyło się spotkanie z poetką Agnieszką Jankowską, w którym uczestniczyli uczniowie z Publicznego Gimnazjum w Fabiankach z dyrektorem Grzegorzem Wojciechowskim. A następnie 20 maja tego samego roku odbyło się spotkanie z poetką Jadwigą Jałowiec. Uczestnikami byli uczniowie klasy V Publicznej Szkoły Podstawowej w Cyprianie z wychowawczynią Wiolettą Kotarską.

W grudniu 2002 roku w Dworze Artusa w Toruniu odbyło się spotkanie z Jerzym Pietrkiewiczem, zorganizowane przez Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Prezentowane były, wydane po raz pierwszy w Polsce, dwie książki pisarza: „*Druga strona milczenia*” i „*Dla pokrzepienia mózgow*”. Gminę Fabianki na uroczystości reprezentowała M.M. Drzewiecka.

Podczas wakacji w 2003 roku prowadzone były następujące zajęcia: codziennie głośne czytanie bajek (przeczytano 27 książek 186 dzieciom), konkurs literacki „Nasze ulubione bajeczki i baśnie” (udział wzięło 10 dzieci, które otrzymały nagrody), codziennie zajęcia plastyczne (uczestniczyło 199 dzieci), zajęcia świetlicowe z grammi planszowymi, puzzlami (261 dzieci).

17 października 2003 roku odwiedził bibliotekę prof. Jerzy Pietrkiewicz. Gościa oczekiwał Wójt Gminy Fabianki Jan Krzyżanowski, dyrektor Szkoły Podstawowej w Fabiankach Marzena Baranowicz oraz dyrektor Publicznego Gimnazjum w Fabiankach Grzegorz Wojciechowski. Profesor spotkał się z dziećmi - czytelnikami biblioteki. Bibliotece Profesor podarował autobiografię napisaną w języku angielskim pt. „*In the Scales of Fate*”, wydaną w Londynie i Nowym Jorku w 1993 roku.

10 grudnia 2003 roku, w bibliotece odbyły się dwa spotkania bożonarodzeniowe „Kolędy i pastorałki”. Na pierwsze spotkanie zaproszona została Rada Gminy Fabianki, Wójt Jan Krzyżanowski oraz sołtysi. Na drugim spotkaniu obecni byli dorośli czytelnicy biblioteki (35 osób). Wystąpili: wokalistka Wioletta Kamińska oraz Marek Drzewiecki (oprawa muzyczna) i cztery uczennice miejscowej szkoły.

W 2004 roku biblioteka zakwalifikowała się do projektu „lkonka” Ministerstwa Nauki i Informatyzacji. Otrzymała trzy komputery PC, urządzenia do podłączenia Internetu. Od tej pory mieszkańcy gminy otrzymali bezpłatny dostęp do Internetu. W 2004 roku odnotowano 1123 odwiedzin w czytelni internetowej. Większość korzystających stanowiły dzieci i młodzież.

19 maja 2005 roku po raz ostatni gościł w bibliotece prof. Jerzy Pietrkiewicz. Gościa przywitał Wójt Gminy Fabianki Jan Krzyżanowski. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie z Publicznej Szkoły Podstawowej w Fabiankach z dyrektorem Marzeną Baranowicz. Wydarzenie to poprzedzone było artykułem w Gazecie Kujawskiej. Dla uczczenia zasług szacownego Gościa, przed spotkaniem wykonano i zamontowano tablicę pamiątkową na budynku biblioteki. W maju tego samego roku w bibliotece przy współpracy z Publiczną Szkołą Podstawową w Fabiankach przeprowadzono sześć lekcji bibliotecznych. Zorganizowano dwie wycieczki do biblioteki dla dzieci z Przedszkola w Fabiankach.

16 września 2005 roku w Bibliotece Gminnej w Fabiankach odbyło się spotkanie dla dorosłych czytelników z poetką Agnieszką Jankowską. Autorka wydała dwa tomiki: „*Drzwi do mojego nieba*” i „*Pajęczyna*”.

W roku 2006 prowadzono intensywną działalność kulturalno - oświatową. Przy współpracy ze szkołami podstawowymi, gimnazjum, przedszkolem gminy Fabianki przeprowadzono dziewiętnaście lekcji bibliotecznych i zajęć edukacyjnych. Dla wszystkich zainteresowanych zorganizowano sześć wystaw książek.

W następnych latach biblioteka rozszerzała ofertę skierowaną do placówek edukacyjnych gminy. Dla oddziałów przedszkolnych organizowane były - wycieczki do biblioteki, prezentacje nowości wydawniczych dla dzieci, czytanie bajek, zajęcia „Miś bohaterem literackim”. Co roku z tej oferty korzystały dzieci: PSP im. Orła Białego w Cypriance pod opieką nauczycielek Justyny Rawskiej i Danuty Klódkowskiej, PSP w Świątkowiznie po opieką Kingi Trzeciak.

Dla starszych dzieci przeprowadzono wiele zajęć edukacyjno - literackich np. „Las i jego mieszkańcy”, „Wiosna z książką”, „Portret literacki ks. Jana Twardowskiego”, „Tydzień z poezją Wisławy Szymborskiej”, „Katalog biblioteczny źródłem informacji o książce”, zorganizowano wystawy książek i ich prezentację: „Publikacje Jerzego Pietrkiewicza w zbiorach biblioteki”, „150 rocznica powstania styczniowego”, „2014 - Rok Jana Karłowicza”.

Z tej oferty wielokrotnie korzystali uczniowie PSP im. Jerzego Pietrkiewicza w Fabiankach odwiedzając bibliotekę pod opieką wychowawców klas młodszych, oraz polonistki Katarzyny Sławińskiej (klasy IV- VI).

Do udanych należała również propozycja Emilii Dankowskiej wychowawczynie klasy I. Inspirując się działającym Dyskusyjnym Klubem Książki dla dorosłych utworzyła w 2012 roku dla swych uczniów Dyskusyjny Klub Lektur, który realizowała w bibliotece współpracując z prowadzącą placówkę. Do końca roku zorganizowano cztery spotkania, na których opracowywane były kolejne lektury, przy wykorzystaniu dodatkowo zbiorów biblioteki.

Biblioteka wzięła udział w konkursie o tytuł „Biblioteka Dobrzyńska 2013” zorganizowanym przez „Stowarzyszenie Dobrzyńniacy” w Brzuzem. Powstał spis bibliograficzny publikacji związanych z ziemią dobrzyńską zgromadzonych w zbiorach biblioteki. Podsumowanie konkursu z udziałem kierowników bibliotek odbyło się 28 maja 2013 roku w Bibliotece w Ugoszczu. Obecny był również Wójt Gminy Jan Krzyżanowski. Biblioteka wzbogaciła zbiory regionalne.

Zainteresowaniem cieszyły się organizowane w bibliotece dla wszystkich „Wspólne śpiewanie kolęd”. Począwszy od 2011 roku przez kolejne lata w okresie Świąt Bożego Narodzenia spotykano się i wspólnie śpiewano kolędy te znane tradycyjne i nowsze pastorałki. Na akordeonie zagrał Marek Drzewiecki.

Również do ciekawych należało - 9 maja 2014 roku spotkanie autorskie z Jadwigą Kurant - folklorystką, choreografem, autorką trzech książek o kulturze ludowej Kujaw. Odbyły się dwa spotkania, uczestnikami były klasy IV-VI PSP w Fabiankach.

Ostatnie lata działalności biblioteki obfitują udziałem w wielu projektach i akcjach promujących czytelnictwo i

edukację. Oto niektóre z nich:

- „Dyskusyjne Kluby Książki” – ogólnopolski projekt Instytutu Książki, (prowadzenie w bibliotece Dyskusyjnego Klubu Książki od 2009 roku, w ramach projektu odbyły się również spotkania autorskie: z Barbarą Kosmowską, Janem Grzegorzczakiem, Zygmuntem Miłoszewskim, Stanisławem Srokowskim)
- „Literatura na kółkach” – projekt WBP – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu (odbyły się spotkania autorskie dla dzieci i młodzieży: z Agnieszką Frączek w 2010 roku, Michałem Rusinkiem w 2011 roku)
- „Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom” - akcja Fundacji ABCXXI Cała Polska czyta dzieciom (włączenie się od 2010 roku)
- „FunEnglish w bibliotece”, „Angielski123 w bibliotece” (dostęp od 2011 roku do e-learnigowych kursów języka angielskiego dla dzieci i dorosłych)
- „Bezpieczny Internet” (dla dzieci), „Spotkania z pasjami”, „Akcja: e-motywacja” (dla seniorów) - projekty Fundacji Orange
- „Tydzień z Internetem” - akcja ogólnoeuropejska od 2013 roku (dla dorosłych)
- „Czytam w podróży... Herberta” – ogólnopolska akcja czytelnicza, (udział od 2014 roku)
- „Ogólnopolskie święto wolnych książek” (zorganizowanie w 2015 roku półki z uwolnionymi książkami w Urzędzie Gminy Fabianki)
- „Czytam polskie” – akcja społeczna promująca polską literaturę (2015 rok)
- „Czytam sobie w bibliotece” – projekt ogólnopolski dla dzieci (2015 rok)

Oprac. Maria M. Drzewiecka